

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION
COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS
IN B.P.S.-17 UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2001.

PUSHTO

TIME ALLOWED: 3 HOURS

MAXIMUM MARKS: 100

نوټ: - درو عبثه سوال لازمي ده. - دلور و سوالونونه و خپله خوښه
د دلور و سوالونونه و خپله خوښه د سوالونونه خبره تير ابره ده. -
(په بريکټ کيڼه ډور کړو شوو ټولونه درست ټکه راواخلئ او په خالي ځايه کيڼه يې وگورئ.)

(20)

1-

- (1) "ادب څه ده" نوم کتاب ليکله ده. -
(سحر المانثري - سحر آزيري - سحر يوسفزئي)
- (2) دلپنتو اولني ډرامه "دره يثيمان" کيڼه ليکله
شوه ده (1917ء - 1927ء - 1937ء)
- (3) دلپنتو "دره" نوم ډرامه ليکله ده. -
(امير نواز جليا - امير نواز ناسپاه - امير نواز بيدريا)
- (4) "شمعيره سکينه" نوم ډرامه ليکله ده. -
(عبدالاکبر خان اکبر - عبدالحق خلیق - عبدالعظيم خان عظیم)
- (5) کيڼه په پلپنور کيڼه ريډيو سټيشن پرانستل شو
(1926ء - 1936ء - 1946ء)
- (6) د پير روښان اصلي نوم وو. -
(اخوندروينه - بايزيد القاري - مرزا خان القاري)
- (7) "جديد پشتو ادب" نوم کتاب ليکله ده. -
(اليوب صابر - محمد شاه صابر - سلطان صابر)
- (8) خوشحال خان کيڼه پيدا شو. -
(1603ء - 1613ء - 1623ء)
- (9) د خوشحال خان خټک ډپلار نوم وو. -
(بهادر خان - شهباز خان - ارسلان خان)
- (10) حضرت شيخ رحيمکار عرف کاکا حبيب په کيڼه مړ شو. -
(1645ء - 1650ء - 1653ء)
- (11) بهرام خان د خوت شو. -
(کاظم خان - علي خان - خوشحال خان)
- (12) "بازنامه" نوم کتاب ليکله ده. -
(علي خان - خوشحال خان - کاظم خان)

Contd....P/2

PUSHTO:

- (13) عبدالرحمان بابا هزار د په آدبیره کښه دے۔
(بهادرکلی - هزارخوانی - ماشوخیل)
- (14) عبدالرحمان بابا د پلار نوم وو۔
(خوش ارواحان - خوش بخت خان - خوش زندخان)
- (15) "دی پتانهز" نوم کتاب لیکلے دے۔
(هیوز - راورتی - اولف کیرو)
- (16) "سلیکیتو پوٹراف خوشحال خان خټک" نوم کتاب
لیکلے دے۔ (هیوز - راورتی - اولف کیرو)
- (17) د خوشحال خان اولینے واده په کښه شوه وو۔
(1631ء - 1635ء - 1640ء)
- (18) شمال مغرب سرحدی صوبه په کښه د پنجاب نه
جدا کړه شوه۔ (1895ء - 1901ء - 1905ء)
- (19) عبدالرحمان بابا په نسب وو۔
(آفریدی - یوسف زئی - قوند)
- (20) بایزید انصاری په پیدا شوه وو۔
(کمانی گورم - اکوړه خټک - بهادرکلی)

2. (a) د لاندینی انگریزی عبارت په آسانه اوروانه لپښتو کښه ترجمه وکړئ۔
(4)

There are two famous black rocks in the bed of the Indus, Just below its Confluence with the Landai and near Attock Fort, known to all as "Jalaliya" and "Kamaliya". Upon them many boats are dashed in flood time and broken up, just as the Orthodox say that souls were destroyed upon the doctrines of the Pir-i-Tarik himself. There is also a hill — the highest in the Khatak range close to Cherat — which bears the name of Jalala Sar, and Commemorates with less bigotry than the Rocks the undoubted power and genius of Bayazid, his son, and grandsons. What ever their doctrines, history shows that the free Pathan spirit owes a debt to these men.

(b) د لاندیو نه حرف د درلیو په لپښتو کښه ترجمه وکړئ۔ (6)

- (1) As you sow, so shall you reap.
- (2) Go up in the air.
- (3) Up in the air.
- (4) A false Alarm.
- (5) On the side of the Angels.
- (6) Know all the Answers.

Contd....P/3

3- (a) دلاندینی لپنتو عبارت پہ معیاری انگلریزی کینے ترجمہ وکری۔ (14)

پہ انگلریزی شاعری کینے چہ د مناظر قدرت
کومہ تصویر کشی پہ بنعلی او زرہ راسکونلی دول شوے
ده۔ ددے بنیادی وجہ د اده چہ انگلریزان
شاعران چیل وطن، خیلو غبرولو، دریا بولو، بانولو
ورشو کالو، تر دے چہ کد چیل ملک خاورے او
کانرو سرہ ہم بے کچہ مینہ لری۔ کہ ددے وینا
پہ رنہرا کینے دلپنتو شاعری اولو بیتے شی۔ نومعلومہ
بہ شی چہ لپنتانہ شاعران ہم کد قدرت کد مناظر
دل تصویر کشی پہ لہر کینے د دیرے ستائینے وردی۔
پہ دے کد کینے دوی کد لور و ژبو د شاعرالونہ
پہ ہیج دول ہم روستونہ دی۔ دوی د خیل وطن،
د خیلے خاورے د ذرے ذرے تعریفونہ پہ دومرہ
جوش، جذبہ، مینہ او شوق کبری دی چہ د فنکارشی
سرہ سرہ ددوی د حب الوطنی یو واضح او ہر خمیرہ
تصویر ترے سازیدے شی۔

(b) صرف د درو پہ انگلریزی کینے ترجمہ وکری۔ (6)

- (1) چہ آجل راشی طیب ہوند شی۔
- (2) چہرتہ دب ہلہ ادب۔
- (3) ترورخ تیرے او بہ بپرتہ نہ جاروزی۔
- (4) چہ نہ کوی محبوب خہ بہ اوکری سلطان محمود۔
- (5) خیلہ خولہ بلا دہ ہم قلا دہ۔

Contd.....P/4

- 4- وټيلې شې چې " ټپې او پښتون قام " د ژوند په سفر (20) كېڼې ليدل سره او بزه په او بزه او څنگ په څنگ روان دي . ثابته يې كړئ ؟
- 5- رحمان بابا د " عشق او محبت " شاعر دے . د كلام (20) په رسره كېڼې پرې بحث وكړئ ؟
- 6- د خوشحال خان په شاعري كېڼې زياته برخه قومي (20) او وطني شاعري ده . تفصيلي بحث پرې وكړئ .
- 7- پښتو كېڼې " ډرامه " د يو خاصه زمانې خاصو سياسي (20) حالاتو پيدا كړې ده . ستاسو هڅه خيال دے ؟ تفصيلي بحث پرې وكړئ .
- 8- اكثر پښتانه ليكوال امير حمزه خان شنواري ته د پښتو (20) غزل بادشاه والي . ستاسو هڅه رائے ده ؟ بحث پرې وكړئ .
- 9- د عبد الحميد بابا شاعري د تخيل ، صنايع ، بدائع (20) استعاراتو ، تشبيحاتو او لور وادلي او شعري تلازماتو په لحاظ ديره او چته شاعري ده . مدلل بحث پرې وكړئ .

COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS

IN B.P.S.-17 UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2002

PUSHTO

TIME ALLOWED: THREE HOURS

MAXIMUM MARKS: 100

وډو مېس سوال لازمي دے د نورو سوالونو د خپلے خوښه د څلورولم
سوالونو جوابونه وليکئ . د سوالونو نمبره يوبرابردی .

- 1- پ بريکت کښه د ورکړه شوو ټکو نه يو خوښ کړئ . او پ
خالي ځاے کښه يئ وليکئ .
(i) د پښتو نشر وړو مېس موجود کتاب 'خير البيان' ليکله دے
(ii) خوشحال خان (ب) بايزيد الماري (ج) اخون درويزه .
(iii) د پښتو د مېس ناول دے
(iv) پيغله (ب) مديح (ج) نوے چپه .
(v) د گلشن روه مولف دے
(vi) راورتي (ب) اولف کيرو (ج) پادري عبيوز
(vii) د پښتو د مېس انسانه 'کونړه جيني' راحت زاخيلي په کال
کښه ليکله وه . (i) ۱۹۵۷ (ب) ۱۹۱۷ (ج) ۱۹۲۷
(viii) د خوشحال خان د پلار نوم وؤ
(ix) پيچي خان (ب) شهباز خان (ج) بهادر خان
(x) 'نوے روشني' نوے جرمه د تصنيف دے .
(xi) منشي احمد خان (ب) مير احمد شاه (صواني) (ج) قاضي حيم الله .
(xii) 'کليات خوشحال' مرتب کړه دے .
(xiii) مولانا عبدالقادر (ب) جاکمتر انوار الحق (ج) منظم شاه خيال
(xiv) د کافم خان شيدا د شاعري رنگ په بنيادي ډول وؤ .
(xv) اصلاحی (ب) انقلاب (ج) تحمیل افريني
(xvi) د پښتو د مېس په تاريخ کښه يو اهم مقام لري .
(xvii) دوست محمد کامل (ب) امير حمزه شندوري (ج) صاحبزاده محمد ادریس .
(xviii) 'دستار نامه' د ليک دے .
(xix) اخون درويزه (ب) عبدالرحمان بابا (ج) خوشحال خان
(xx) د خوشحال خان د وفات کال دے .
(xxi) ۱۱۵۵ هـ (ب) ۱۱۰۵ هـ (ج) ۱۰۹۵ هـ .
(xxii) اشرف خان هجري د وؤ وؤ .
(xxiii) علي خان (ب) کافم خان شيدا (ج) بهرام خان .

(پانډه وارهوي)

(XIII) ارزاقی، مرزاخان، دولت د..... مسلک کسان وو۔

د، پیر بابا (ب)، بایزید الفاری (ج)، میرالرحمان بابا۔

(XIV) نوموړې شاعر او افسانہ نگار..... د تحقیق او تنقید په میدان کېښی
صم لوه کار کړی دی۔

د، فضل حق شیرا (ب)، میر محمدی شاه محمدی (ج)، قلندر مومند۔

(XV) د قیصر خان لیک کتاب..... لیکلی دی۔

د، مولوی احمد (ب)، منشی احمد جان (ج)، راورشقی۔

(XVI) 'اټک ټس پار' کېښی د..... د ادب او ثقافت په حقله

صنوفون او مقالے شاملی دی۔

د، پاکستان (ب)، پنجاب (ج)، سرحد۔

(XVII) د شلمې صدې د پښتو د جدیدې شاعری په سرخیلانو او فکر سازو

کسانو کېښی د..... نوم جدید او پرت دی۔

د، کاظم خان شیرا (ب)، فضل حق شیرا (ج)، فرید خان شیرا

(XVIII) د کال ۱۹۵۰ او ۱۹۶۰ تر مینځو مانه به د کویت په بلوچستان

خلف د پښتو یوه معیاری مجله د..... په نوم چاپ کېده۔

د، پښتو (ب)، پښتون (ج)، دفغان

(XIX) د پښتو صحافت په تاریخ کېښی د لوړ معیاری رسالے سیاستی

رقند سردان مدیر..... وو۔

د، ایاز داوودزی (ب)، محمدی شاه محمدی (ج)، قسمر راهی

(XX) د خیبر په تاریخی جنگ کېښی د مغلو خلاف د پښتنو د لښکر سالار.....

..... وو۔

د، خوشحال خان (ب)، مستجاب مومند (ج)، ایمل خان۔

(20)

(پانډه د امر وی)

(۲) - د لاندینی انگریزی عبارت پہ سیکلے او رواجہ پینتو کینے ترجمہ اوکمری -

(A) Rapid urbanization is a characteristic of all the Third World Countries related with the growth rate of Population. The increase in population leads to increase in land requirements, especially in areas of predominant rural economy. This leads to land-fragmentation and consequently-people are thrown out of the land. Those who find themselves redundant on the land drift to the cities, where they make desperate efforts to seek employment. (14)

(B) پہ لاندینو کینے صرف د درلیو پہ پینتو کینے ترجمہ اوکمری

- (1) Buying a horse is easy, feeding it is difficult.
- (2) Do as the Roman do, while in Rome.
- (3) As the donkey, so the load.
- (4) Empty vessels make much noise.
- (5) Too many cooks spoil the broth.
- (6) Might is right.

(۳) دی د لاندینی عبارت پہ میاری انگریزی کینے ترجمہ اوکمری -

د پیرتلی شاعر او نقاد تی - ایس - ایلینٹ (T.S. Eliot)

د قول مطابق شاعر چه شومره کمال نہ رسیری نو صھر صھر مھوره نشرہ نرہ کیری - او نشر چه کمال حاصلوی نو د شاعری رتلینی رانفادی - او صھر د خرابے شاعری نہ سنہ نشر بمقترا کمری - خرابہ شاعری صھر د نشر لیونے شوے شکل کمری - وجہ د دادہ چه نشر د مافی الفیبر دانھار او اصلی وسیله ده - شاعر بی مصنوعی او نظمی - دلوس نہ لوس شاعر هم چرے پہ شعر کینے خبرے اترے نہ کوی - دا د کویائی د قوت عیاشی وی چه د تکلف رنگ اختیار کمری (14)

(ب) پہ لاندینو کینے صرف د درلیو پہ انگریزی کینے ترجمہ اوکمری -

- (۱) پیر دے غم د واؤرو سواری -
- ران چه زور کملی نہ کیری -
- ران ربتیا چه رانجی درو نو کملی وراں کمری وی -
- (۱۷) چه یونیکلی کینے دوه تورے نہ خا بیبری -
- (۷) خروار د موتی نہ مھومبیری -
- (۱۱) دکلی وچه د نر خه مه وچه -

(۱۳) خوشمال بابا پینتو شاعرته نوی نوی جمھتونه (ارخونه) ورکمرل ستا سو خه خیال دے ؟ - (20)

(۱۵) د پینتو چه اولسی شاعری لند غوندمے بحث اوکمری - او د خیلے خوبسے دیو مخصوص صنف خصوصی تزکیرہ اوکمری - (20)

(پانہ و اموی)

PUSHTO

(۶) د پښتو د نوے (جدید) دور د ادب، ابتداء د کومو سترو لیکوالو
په لاس شوے ده. بحث او کړنې - (20)

(۷) د علی خان شاعری د نادر و مضامینو او فنی حماسو له رویه
درجیرے او چینه پائے شاعری ده - چه ده مفصل بحث او کړنې -
(20)

(۸) د پښتو افسانے ابتداء کله او د کومو افسانه لیکونکو په لاس
شوے ده. بحث او کړنې - (20)

.....

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION

COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS
IN PBS-17, UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2003

PUSHTO

TIME ALLOWED: THREE HOURS

MAXIMUM MARKS: 100

NOTE: درو په سوال لازمي دے۔ دلورو سوالونو نه د خپله خوښه د
خلورو سوالونو نه د ليکله د سوالونو لپاره برابري۔
(په بريکت کيڼه د وکر و شوو تکر نه درست ليکله راواخلئ او په خالي ځاي کيڼه د وکر و لکوي)

- (1) خوشحال خان خټک د په قلعه کيڼه قيروو۔
(آنگ - آکره - رنښمپور)
- (2) بايزيد الصاري په پيدا شوے وو۔ (کافي کورم - اکوره خټک -
بهادرکلي)
- (3) خوشحال خان خټک د په دور کيڼه قيدي کړے شو۔
(اکبر - شاه جهان - اورنگ زيب)
- (4) د مرزا خان اصلي نوم دے (فتح خان - علي خان - افضل خان)
- (5) بايزيد الصاري ته به خپلو مريدانو وئيل۔
(پير تاريک - کاکا صاحب - پيرروښان)
- (6) عبدالحميد بابا کيڼه پيدا شوے دے۔ (هزارخواني - بهادرکلي - ماشو)
- (7) امير حمزه خان شنواري په پيدا شوے دے۔
(عمرو د - باره - لنديکوتل)
- (8) د چلورنډو لائن معاهده په کيڼه دستخط شوے دے۔
(1893ء - 1902ء - 1905ء)
- (9) افضل خان خټک د ځوټے دے۔ (اشرف خان - عبد القادر خان - سمندر خان)
- (10) د احمد شاه قبر په کيڼه دے (جلال اباد - قندهار - کابل)
- (11) د کرم په جنگ په کال کيڼه شوے دے۔ (1674ء - 1680ء - 1685ء)
- (12) "گنده جيني" نوم افسانه ليکله دے۔ (ذبيحون بانو - راحت راضيل - محل افضل)
- (13) "پښتانه ليکوال" نوم کتاب مرتب کړے دے۔ (حمزه شنواري - هيش خليل - سيد رسول)
- (14) د بايزيد الصاري د کتاب نوم دے (مخزن - خير البيان - محبت البدن)
- (15) د تاريخ مرصع مصنف دے (افضل خان - اشرف خان - عبد القادر خان)
- (16) سمندر خان سمندر د په هلي کيڼه پيدا شوے دے (اضاخيل - بدرنبو - څکوزو)

- (17) - ميجراورتي Poverty د پښتو کرامت کتاب لیکلے دے. چه به
شالغ شوے دے. (1836ء - 1846ء - 1856ء)
- (18) پښتانه شعراء لوم کتاب لیکلے دے (عبدالحی جیبی - صدیق اللہ رشتین -
قانعی عطاء اللہ)
- (19) اشرف خان همبري دے خوئے دے (رحمان بابا - خوشحال بابا - عبدالمجید بابا)
- (20) د خوشحال خان خټک پیر و مرشد وو -
(پیر بابا - شیخ رحمان عرف کاکا صاحب - اخوندزادینزه بابا)

2. (A) د لاندینی انگریزی عبارت په شکلے اوروانه پښتو کینه ترجمه اوکړی -

2. (A) If by the abolition of Road toll other Zamindars besides Khushhal Khan in the "Frontier" also suffered, and they did as has been seen, and the alienation of the Chief usually meant the alienation of the tribe, then it is difficult to understand why such a useless shift in policy should have been made. It could possibly please the Yousafzais by hitting hard Khushhal Khan, but it was also at the same time likely to annoy and alienate not only Khushhal Khan and his Khattaks but also other Pushtun Chiefs and their tribes. (14)

(B) په لاندینو کینه صرف د درلو په پښتو کینه ترجمه وکړی.

- (B) (1) Get to the bottom of.
(2) Read like a book.
(3) Keep body and soul together.
(4) Rock the boat.
(5) Make no bones about.
(6) What is done cannot be undone.

3 (A) د لاندینی عبارت په صحیاری انگریزی کینه ترجمه اوکړی - (14)

په ادب کینه خه اخلاقی مقصد لرل او د هغه نه د انسانیت
د ښکړه کار اغستل لږ لوره جذب ده، دومره لوره که د اخلاطون
دے ته پام شوے وے له هغه به ښاعران هم پیرے هم د خپل جمهوریت ته
نه دوو لیستی. بیکم د خپل اخلاقی مقصد خورولو کار به یی د دوتی نه
اغستل وو. او که هغه د اخلاقی خیالاتو او فلسفے د ادب وسیله
دے نو دیر زیات خلق به یی په خپل دور کینه او د هغه
نه پس متاثره کړی وو. او که نن هم دهغه " ۱۰۱ " -

(b) یہ لائبریریوں کے لیے صرف ڈرائیو یہ انگریزی کیلئے ترجمہ اوکری۔ (6)

(1) پردے گت کے نیچے پیسے وی۔

(2) چیرتہ جب ہلنے ادب

(3) تو پھر کہ پہ لاس ورنہ کرے ملاً خدا کے یہ رضا نہ کری تصویر نہ

(4) چہ اویدہ نہ خوری بوئی ترے نہ تھی۔

(5) چہ خدا کے نہ کا دیوانہ بابا بہ کے تم کا۔

(6) آس دے وی پہ لس دے وی۔

4 - کہ رحمان بابا ڈرائیو لود غمہ برخہ یقیناً یہ اسلامی تعلیمات تو عینی دہ او

پہنسانہ ورتہ پہ زہرہ کیلئے خائے وکوی اولو دینی کتاب کے گسری بحث پرے وکری

5 - پینتون وکریے خوشحال خان خٹک کے "تورے او قلم خاوند" پہ نوم یاد کی

6 - دھنوی شخصیت سرہ دالست تر کو وہ حدہ جو رہنیت خوری۔ چیل دلائل ورائے کری

7 - دائر حزرہ پہ شاعری بحث اوکری۔ او دے پہ شاعری کیلئے چہ

خاصے خبرے دی۔ ہنہ پہ گو تہ کری؟

8 - اولسی شاعری زونبز پہ اولسی زونزدومرہ اثر کرے دے۔ چہ د

اولس نربنچہ، زور و جوان، لود اخلے غرض دا چہ دھر عمر او جنس وکری

ترے متاثرہ دے۔ بحث پرے وکری؟

8 - کہ جو رہنیت یعنی د تکنیک پہ لحاظ دہ راء اجزاء کوم کوم دی۔

مدلل بحث پرے اوکری؟

(8)

(19)

(20)

(A) - 2

(a) 3

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION
COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS
IN BPS-17, UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2004

PUSHTO

TIME ALLOWED: THREE HOURS

MAXIMUM MARKS: 100

نوټ - وروځي سوال لازمي دے د باقی سوالونو د خپله خوښی د خاورو د سوالونو
جواب ویکلی - د سوالونو نمبرو سره برابر دے دی

1. په بریکت کینه دورکړو شو و ځاوند د دوست ټکي په خالي ځایونو کښه وکړو (20)
1. دروښانیا نو د شاعرې موقوفه دے (روایت، عشق، تصوف)
 2. خوښحال شو سو ونگړو په مرد قلمه وهله ده (د دے - ناراکړ کواټ)
 3. خوښحال یو شاعر وو (درباری، لاجپي، انقلابي)
 4. فضل نامه یو کتاب د (دینی، تاریخي، قصه)
 5. دکلمه ته ترجمه کړه ده (مولا امیر القادر، شیخ عبدالقادر، عبدالقادر بک)
 6. کاظم خان شیرا په کښه مرسوے وو (چیلی، اکوری، رامپور)
 7. رحن بابا د بد ویکلی دی. (بحدار شاه ظفر، ادزگزیب، احمد شاه ابرالی)
 8. حمید ماشووال په شاعر مشهور د (ترقي پسند، خوشگام، قصیده گو)
 9. راحت زاخیلی د ناول نوم د (شترے، بقوه عشق، پیله)
 10. شعیبه سکینه یوه ده د (نامه، احسانه، روحانی قصه)
 11. اسویلی د دکلام مجموعه ده (کاظم خان شیرا، فریمان شیرا، فضل حق شیرا)
 12. مامونی د ناول د (بیر زمان، طائرے، سید رسول و سوانو محمد تره کی)
 13. ځیگر خون د دکلام مجموعه ده (ایوب، ماہر، شرف مفتون، حمزه شهنوای)
 14. د تو حید ترنگ کیکله دے (مصنور، رسا، حمزه)
 15. د زراڼی تلاش کیکله دے (میاں اکبر شاه، میاں سید رسول، رسا، میاں طاق)
 16. د ځینے فیروز کلام مجموعه ده (محبوب، طاہر کلاچوی، رحمت الله درو)
 17. د بال جبریل ترجمه دیلو شاعر نوم کړه ده (عبدالرحمن، عبدالباقر، عبدالکریم)
 18. در دانش مجموعه ده (تقدیر، صفامینو، شعر و نو، متلونو)
 19. ځینکلی چه پیرای خود بهار لره کنه (خوښحال، رحن، حمید ماشووال)
 20. ځینکلی چه پیرای خود بهار لره کنه (افغان پاتے کیدم (رسا، پیر شیان، تنگ، حمزه)

دور کړی شوی انگرېزي عبارت په اداي پښتو کيښه ترجمه وکړئ - (14)

2

(a) Time gives no special consideration and no concession to any individual or society. Those who capture the spirit of creation and change, know what to do, how to do and when to do? They subjugate time. Those who are otherwise, are subjugated by time. They are people who learn and conquer. There are people who do not learn and are trampled upon by others. Their affliction serves as a warning to those who follow them.

Moreover, it is not the knowledge of natural law alone that leads man to the abode of reality. Development of spiritual faculties is also needed; otherwise our understanding of the world we live in will not be sound.

(b) دلاندینونه صرف دروړیو په پښتو کيښه ترجمه وکړئ - (6)

- (i) At the sixes and sevens
- (ii) Snake in the grass
- (iii) Weal and Woe
- (iv) To make a clean breast
- (v) To harp on the same string
- (vi) To pocket an insult.

(الف) دلاندینې پښتو عبارت په معیاري انگرېزي کيښه ترجمه وکړئ (14) 3

پښتو ډوډه ډیره پخوانی ژبه ده. د دے د تاریخ جبرړے په لړے
 ماضی کيښه زورے لارے دی خود افسوس خبره داوه چه څپل قدرت
 په اندازه د دے قدر قامت هغه دومره وده نه ده کړے بلکه کراف نے
 مخ په سیکته روان دے دغه همور گنتر اسباب دی. رو بیسے سبب نے
 دارے چه لوستی پښتانه د پښتو په ځلے په نورو ژبو کيښه خبرے کول
 خپله سر نوری گنتر دی. دویم سبب نے دارے چه د پښتو ژبے د ترقی دپاره
 چه کومے ادارے جوړے شوی دی دغه ادارے په قاضی جذبے سره

چپل فراغ نه تر سره کوی. دویم سبب نے دارے چه کوم خلق چه
 د پښتو چه برکت د اقتدار ماثریو ته ورسی هغوی بیا مهلتاً پښتو ته
 شکړی دغه وجه ده چه پښتو په قول د خوشحال لاهفیسے بکړا پرته ده

(ب) دلاندینونه دروړیو په انگرېزي کيښه ترجمه وکړئ (6)

i: دکلی اوڅه خود نر خه مه اوڅه -

ii که چرکے بانگے اونه والی گوډد صبا به نه شی -

iii چه څوک ادبناں سالی نو دروازے لویے جوړوی -

iv چه څوک دکور باندے لری نو پیشوکان نه تلی -

v چه زماله سره تیره خدا یه مه کړے دنیا ډیره

خوشحال هتکه په درنو درنه په سپکو سپکه

PUSHTO

4. د خوشحال خټکے شاعری په مثال د سمندر ده چه هر رنگ لری (20)
ستا سو په کوم رنگ خوښ دے او ولے ؟
5. د میان سید رسول رسا یا د عمره شنواری د شاعری خصوصیات بیان کری۔ (20)
6. الیاه انک میده یا چه پښتني ثقافت په کوم رنگ کښے پیش کوی تا سو په کوم رنگ به کښے خه رائے لری ؟ (20)
7. په پښتو کښے دا فسانے د سفر تنقیدی جائزہ واخلئ۔ (20)
8. د پښتو د پټه په رزمیة ثقافتی اوجا لیا تې ارزونو رښا واچوی۔ (20)

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION

COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS
IN BPS-17, UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2005

PUSHTO

TIME ALLOWED: THREE HOURS

MAXIMUM MARKS: 100

NOTE: ډېر وښه سوال لاندې دے۔ د لور سووالونو نه د خپله خوښه د خپلور سووالونو
خوالونو وليکئ۔ د سوالونو نمره به برابر دے۔
(په بريکيت کي د ورکړو شوو ننگونو نه صحيح فکر راواخلئ او په خالي ځاي کي کيښه او لکوي)

- (1) سمندر خان سمندر چه ته وقت پيدا شو نو فوراً پلار په نوم کيښودو
(جانس خان - والس خان - ښالسته خان)
- (2) امير عزه خان شينواري په دسمبر کال کيښه پيدا شو۔
(1905ء - 1907ء - 1910ء)
- (3) د پښتو اولني فلم وو۔ (ليلي مجنون - يوسف شيرازو - آدم دڅانگه)
- (4) غني خان په کال کيښه د خان عبدالغفار خان کره پيدا شو۔
(1910ء - 1914ء - 1920ء)
- (5) د روشنيا تحريک باني وو۔ (بايزيد الفاري - اخوند درويزه - مرزا خان الفاري)
- (6) د بايزيد الفاري د پلار نوم وو۔ (محمد الله - صبغت الله - عبد الله)
- (7) د اټک قلعه په کال شوه۔ (1580ء - 1586ء - 1590ء)
- (8) رنجيت سنگه په جون کيښه فر شو۔ (1819ء - 1829ء - 1839ء)
- (9) "بازنامه" نوم کتاب ليکله دے۔ (علي خان - خوشحال خان - کاظم خان)
- (10) صوبه سرحد په 9 نومبر د پنجاب صوبه نه جدا کړه شو۔
(1901ء - 1906ء - 1911ء)
- (11) د ډيورنډ لائن (DURAND LINE) معاهده په کيښه دستخط شوه۔
(پيښور - کابل - لندن)
- (12) د ډيورنډ لائن معاهده په 12 نومبر کيښه دستخط شوه۔
(1893ء - 1896ء - 1899ء)
- (13) ادب ته دے "نوم کتاب ليکله دے۔ (سحر انارقي - سحر آفريني - سحر لوي سنز)
- (14) اجدير پښو ادب "نوم کتاب ليکله دے۔ (الوب صابر - محمد شاه صابر - سلطان صابر)
- (15) د صوبه سرحد کل رقبه مربع ميل دے۔ (11000 - 12000 - 13000)
- (16) "د امرجان" د د کلام نوم دے۔ (عبد الحميد بابا - خوشحال بابا - عبدالرحمان بابا)
- (17) د پښتو د اولني ناول نوم دے۔ (ماغونښي - نتيجه عشق - مفرور)
- (18) د حاجي صاحب ترنگ زئي اصلي نامه وه۔
(فضل واحد - فضل محمد - فضل سبحان)
- (19) د اسلاميه کالج بنياد په کيښه صاحبزاده عبدالقيوم اليښود دے۔
(1903ء - 1913ء - 1923ء)
- (20) د امير خان صاحب په پيدا شو دے وو۔ (1863ء - 1873ء - 1883ء)

دلائل دینی انگریزی عبارت پہ آسانہ اور روانہ لپستو کینے ترجمہ وکری۔

2.

2. (A) All of these, or such of them as are conscious of a wider than tribal patriotism, answer to the appellation Pakhtun (or Pushtun) rather than to Afghan. Among the Waziristan tribes and even among the Afridis, the consciousness is narrower still. With them it is more usual to hear a tribesman invoke political loyalties by speaking of Mizh Wazir, Mizh Mahsit, Mung Aparidai, we Wazirs, 'we Mahsuds', 'we Afridis'. This is because, miraculously, their tribal Cohesion has so far preserved them for subjection to any Administration, whether Persian, Turk, Mughal, Afghan, Sikh or British – all have found it wise to deal with a light hand – and the tribes show this in their pride of speech and bearing. (14 Marks)

(B) دلائل دینی نہ صرف د درلیو پہ لپستو کینے ترجمہ وکری۔ (6 Marks)

- (1) Every bird likes its own nest.
- (2) To dig one's own grave.
- (3) To live in Rome and fight with the pope.
- (4) Evil words cut deeper than the sword.
- (5) Save life, save a million
- (6) Cut your coat according to your cloth.

3. (A) دلائل دینی لپستو عبارت پہ معیاری انگریزی کینے ترجمہ وکری۔ (14)

تفقید پہ ادب کینے دہولو نہ گران صنف دے۔ دیر کم خلق پہ دے قلم اوچتو لے شی۔ خلد پہ لپستو کینے ممکنہ ہم سوچہ دہ تنقید کتاب نہ وو۔ د لپستو گرانو نفاذ الو پہ ہر صنف باندے اولیکل وکے تنقید تہ جوکے غارہ نہ بڑی۔ د دے کبلہ د لپستو ادب طالب علمان د نور وژ لو کتا بونہ پہ لصاب کینے پہ لوستلو مجبورہ دی۔ او د نور وژ لو دینہ کتا بونہ پہ ہفتوی کینے احساس گمتری پیدا گوی۔ د ہفتوی پہ فرغو کینے دا خیال جاتے نیسی جہ لپستو ادب نیمگرے ادب دے۔ د نور وژ لو پہ مقابلہ کینے ہیچ نہ دے دا خبرہ تو لو ادبیا لو تہ چیلنج دہ۔

(B) صرف د درلیو پہ انگریزی کینے ترجمہ وکری۔ (6)

- 1 اس دوی پہ لسی دوی۔
- 2 تہ ورخ تیرے او بہ بیرتہ نہ جاروزی۔
- 3 باران پہ تیراہ اوشی۔ شرہ د اکبر لو پورے لوسی۔
- 4 خدایے بہ شرمولم جہ نیچے بہ راپر خولم۔
- 5 اول یے پر کہہ بیائے مہر کہہ۔
- 6 خو شہر کہہ پہ لاس ورنہ کہے، قلا د خدایے پہ رضانہ لہری لحویزونہ۔

4. درحمان بابا اشعار زونیز پہ روزمرہ (امروزہ) ژوند کینے د متلو لو او متالو لو پہ تو گہ استحالیزی۔ پہ دے حقلہ ستا سو قہ راٹے دہ ؟

5. فارسی دالود جبرت کونے پہ خولے کرے جہ حمید سخن سازی کرہ پہ لپستو کینے ددے وینا پہ رنہرا کینے د عبد الحمید بابا پہ کلام بخت وکری ؟
6. سمندر خان سمندر د شاعر پہ حیثیت د نظم او غزل نہ علاوہ تقریباً د شاعر پہ ہر صنف طبع آزمائی کرے دہ۔ ستا سو قہ خیال دے تفصیل بخت پرے وکری۔
7. لپستو د رامہ د لپو خا صے زمانے خاصو سپاسی حالو تو پیدا کرے دہ۔ ستا سو قہ راٹے دہ۔ تفصیلی بخت پرے وکری ؟

8. چار بیتہ ہم لکہ د تپے۔ نیکی۔ لوبہ یا بدلے لو خالص اولسی صنف سخن دے۔ ادب دے کینے مشہور ملی واقعات۔ زاہرہ روایات نقشی۔ تاریخی داستانوں۔ د انسا و کرامتوں پہ او د عشق و محبت قصے بیان شوی دی۔

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION
COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS
IN BPS-17, UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2005

URDU, PAPER--II

TIME ALLOWED: 03 HOURS

MAXIMUM MARKS: 100

نوٹ: کل پانچ سوالات کے جواب تحریر کیجئے۔ پہلا سوال لازمی ہے۔ باقی حصہ اول سے دو اور حصہ دوم میں سے دو سوالات کے جواب تحریر کیجئے۔ تمام سوالوں کے نمبر برابر ہیں۔

(لازمی سوال)

سوال نمبر ۱۔ مندرجہ ذیل سوالات کے دیئے ہوئے جوابات میں سے درست جواب تحریر کریں۔

- ۱۔ آموں کی تعریف میں مثنوی کس شاعر نے لکھی (غالب... میر)
- ۲۔ میر کی ایک مثنوی کا عنوان _____ ہے (خواب و خیال... خواب دو صال)
- ۳۔ بال جبریل کے ابتدائی صفحے پر صرف ایک شعر ہے جسے علامہ اقبال نے 'بھرتہری' سے منسوب کیا ہے یہ شاعر کس دور کا ہے (قبل از مسیح... انیسویں صدی)
- ۴۔ خاک بدہن میں خاکوں کی تعداد کتنی ہے (آٹھ... نو... دس)
- ۵۔ شب رفته میں نظمیں اور غزلیں کتنے عنوانات کے تحت لکھی گئی ہیں (تین... چار... پانچ)
- ۶۔ میر تقی میر کی شاعری کے کتنے دیوان ہیں۔ (دو... چار... چھ)
- ۷۔ حفیظ کے 'شاہنامہ' کی کتنی جلدیں ہیں (دو... تین... چار)
- ۸۔ مسدس میں 'حالی' نے مسلمانوں کے _____ کا ذکر کیا ہے (مضی... مستقبل)
- ۹۔ 'سمر وادی سینا' فیض کا کونسا مجموعہ ہے (چوتھا... پانچواں... چھٹا)
- ۱۰۔ 'ہم اردو مزاج کے عہد پویشی میں جی رہے ہیں' کس کا قول ہے (ابن انشا... ڈاکٹر ظہیر فقیر پوری)
- ۱۱۔ 'سمر وادی سینا' میں فیض کی شاعری ۱۹۶۵ء سے _____ تک ہے (۱۹۶۷ء... ۱۹۶۸ء... ۱۹۷۱ء)
- ۱۲۔ احمد ندیم قاسمی کے افسانے _____ پس منظر کی عکاسی کرتے ہیں (دہلی... شہری... بکلی)
- ۱۳۔ 'منزل شب' کا تعلق کس صنف سے ہے (افسانے... خاکے... شاعری)
- ۱۴۔ فیض کی شاعری _____ شاعری ہے (عشقیہ... بلی... سماجی)
- ۱۵۔ 'چند ہم عصر' مشہور ادیبوں کے _____ ہیں (افسانے... خاکے... قصے)
- ۱۶۔ _____ کے کلام میں تصوف... فلسفہ اور سائنس بھی ہے (میر... فیض... غالب)
- ۱۷۔ _____ شاعر، افسانہ نگار اور نقاد (احمد ندیم قاسمی... مولوی عبدالحق... بانو قدسیہ)
- ۱۸۔ _____ بانگ درا کی نظم ہے (طلوع اسلام... خضر راہ... ساتی نامہ)
- ۱۹۔ مشتاق احمد پویشی کی طرز و مزاج کی کتب _____ ہیں (دو... تین... چار)
- ۲۰۔ دیوان غالب کی پہلی غزل کا مطلع تحریر کیجئے۔

صرف دو جزو کی تشریح کریں اور شاعر کا نام بھی تحریر کریں۔

(الف) کچھ نہیں سوچتا ہمیں اس بن

شوق نے ہم کو بے حواس کیا

صبح تک شمع سرکود جلتی رہی

کیا پتنگے نے التماس کیا

(ب) دردمنت کش دوآنہ ہوا

میں نذا چھا ہوا براندہ ہوا

جان دی، دی ہوئی اسی کی تھی

حق تو یہ ہے کہ حق ادا نہ ہوا

(ج) روش روش پہ ہیں نکت نشانِ گلاب کے پھول

حسینِ گلاب کے پھول ارغواںِ گلاب کے پھول

کس انہماک سے بیٹھی کشید کرتی ہے

عروسِ گل پہ قبائے جہاںِ گلاب کے پھول

سوال نمبر ۳۔ 'سردادی سینا' کے حوالے سے فیض کی شاعرانہ خوبیوں کا جائزہ لیجئے۔

یا

'منزلِ شب' کے حوالے سے مختصر صدیقی کی شاعری پر تبصرہ کیجئے۔

سوال نمبر ۴۔ ناصر کاظمی کی شاعری میں ہجرت اہم موضوع ہے۔ جائزہ لیجئے۔

یا

شبِ رفتہ کی نظمیں ایک منفرد انداز رکھتی ہیں، وضاحت کیجئے۔

(حصہ دوم)

سوال نمبر ۵۔ سیاق و سباق کے حوالے سے کسی ایک اقتباس کی تشریح کیجئے۔

(الف) 'اس نے پارک میں لیٹے لیٹے ہزاروں بار سوچا اور اپنی جگہ پر کسب کیا۔ اس کی بے خواب آنکھیں جل رہی تھیں اور وہ بڑی دیر سے پشت پر

لیٹا تاریک چھت کو گھور رہا تھا، نصف رات کے بعد نیند آئی شروع ہوئی اور ایک شدید تر کرناک کیفیت اس پر طاری ہو گئی روزانہ رات کو

اسی طرح ہوتا نیند آتی مگر وہ سونہ سکتا۔ بخاری کی طرح جلتا ہوا خمار اس کی آنکھوں میں بھر جاتا جو آہستہ آہستہ اس کے سارے جسم کو گرفت میں لے لیتا

(ب) 'پروفیسر کی بوکلاہٹ سے ان کی عظیم ذمے داریوں کا اندازہ ہوتا تھا اور ان عظیم صلاحیتوں کا بھی جن کے بغیر وہ بخوبی گزارہ کر رہے تھے۔

حواسِ تخیل، زبانِ کجھوڑی، لب و لہجہ اکھڑا اکھڑا اور بات بھی کچھ ایسی ہی تھی۔ غور تو فرمائیے ابھی ملتان کے سوداگر چرم دیشم کے ساتھ

اس پر شرط بندی جا رہی تھی کہ حاجیوں کے پہلے جہاز کی داہسی پر تیز ابل سونے کا بھاؤ کتنا گرے گا'

سوال نمبر ۶۔ طویل فلسفیانہ بحثوں نے 'اداس نسلیں' کے مجموعی تاثر کو مہر و حور کیا ہے۔ تائید یا تردید میں اظہار خیال کیجئے۔

یا

خاکم بدہن کا مزاج ایک تہذیبی ذائقہ رکھتا ہے۔ وضاحت کیجئے۔

سوال نمبر ۷۔ راجہ گدھ میں حلال و حرام کا جو تصور پیش کیا گیا ہے آپ اس سے کس حد تک متفق ہیں۔ تبصرہ کیجئے۔

یا

'چند ہم عصر' کی تحریریں مشاہدے اور اسلوب کا حسین امتزاج ہیں۔ وضاحت کیجئے۔

⊕

FEDERAL PUBLIC SERVICE COMMISSION
COMPETITIVE EXAMINATION FOR RECRUITMENT TO POSTS
IN BPS-17, UNDER THE FEDERAL GOVERNMENT, 2005
PERSIAN, PAPER-II

Time Allowed: Three Hours

Maximum Marks: 100

NOTE: Answer must be written in English or Urdu except where specified in the question paper. Write clearly.

سوال نمبر ۱۔ از برای زیر دو جز در زبان اردو یا انگلیسی شرح دهید۔

(الف) بی ادب تہانہ خود را داشت بد

بلکہ آتش در ہمد آفاق زد

ماندہ از آسمان در می رسید

بی شراد بیج و بی گفت و شنید

در میان تو م سوئی چند کس

بی ادب گفتند گویر و عدس

منقطع شد خوان و دان از آسمان

ماند رخ و تیل و داسمان

باز بیسی چون شفاعت کرد حق

خوان فرستاد و غنیمت بر طبق

سر اداوت ما و آسمان حضرت دوست

کہ ہر چہ بر سر ما میر و اداوت اوست

نظیر دوست ندیدم اگر چہ از مدومہر

نہادم آئینہ ہادر مقابل رخ دوست

زبان ناطقہ در وصف شوق نالان است

چہ جای گلک بریدہ زبان بیہودہ گواست

صبا ز حال دل تنگ ما چہ شرح دہد

کہ چون رخ در قہای غمچہ تو بر توست

نہ من سیوکش این دیر رند سوزم و بس

بس اسرا کہ در این کار خانہ سنگ و سوست

(ج) نفس تو مثل شتر خود پرور است

خود پرست و خود سوار و خود سر است

مرد شو آور ز مام او بکف

تا شوی گوہر اگر باشی خرف

ہر کہ بر خود نیست فرمائش روان

می شود فرمان پذیر از دیگران

طرح تمیر تو از گل ریختند

با محبت خوف را آستینند

خوف دنیا خوف عقلی خوف جان

خوف آلام زمین و آسمان

یکی از اجزای ذیل را بزبان اردو یا انگلیسی ترجمہ کنید۔

(الف) زن درویشی حامله بود۔ مدت حمل بسر آورد۔ و در ولادت را همه عمر فرزند نیامده بود۔ گفت اگر خداوند تعالی مرا پسری بخشد جزین خرقه که پوشیده ام هر چه در ملک من است اینها در رویشان کنم۔ اتفاقاً پسر آورد۔ سفره درویشان بموجب شرط نهاد۔ پس از چند سال از سفر شام باز آمدیم به محلت آن درویش برگزیدیم و از چگونگی حاش خبر پرسیدیم۔ گفتند بزندان شکر درست گفتم سبب چیست۔ گفتند پسرش خردورده و عمر بدورده و خون کی ریخته و از میان گریخته۔ پدر را بعلت وی سلسله نائی است و بندگان برایی گفتم این بلای راوی، حاجت از خدای عزوجل خواست است۔

زنان باردارای مردھشیار

اگر دقت ولادت مارزایند

از آن بہتر بنزدیک خردمند

کہ فرزندان ناھموار زایند۔

(ب) و بدان ای پسر! کہ درین کتاب بچند جای سخن در قناعت گفتم و بار دیگر تکرار میکنم۔ کہ اگر خواهی تا مادام دلنگ نباشی۔ قانع باش و حسود مباحش تا همیشه وقت تو خوش بود کہ اصل نمانی حسد بود۔ و بدان کہ تاثیر فلک، پیوسته نیک و بد بہ مردم میرسد۔ استاد گفتی کہ مردم باید پیوسته پیش فلک گردن کشیده و در دو دوہان با کردہ تا اگر صمی اسد گردن بگیرد و اگر تھمد بہ جان۔ کہ تاثیر فلک ازین دو بیرون نیست و چون طریق بہر دست گرفتنی و قناعت عادت کردی تن آزادہ تو بندہ کس نباشد و طبع را در دل خود جای ندہ و بر آن جملہ کہ ترا اتفاق افتادہ است بہ نیک و بدھی راضی باش و بدانکہ آوی از هر طائفہ کہ هست و ہمہ بندہ یک خداونداند۔ و ہمہ فرزندان آدم اند۔ یکی از یکی کمتر بسبب نیاز و طبع است۔

یکی از موضوعات زیر را بزبان فارسی مرقوم فرمایید۔

- الف۔ ارزش تاریخی و ادبی تصنیف سومات فرخی
ب۔ تصوف در شعر و ادب فارسی
ج۔ عہد غزنوی عہد درخشان شعر و ادب فارسی

در بارہ یکی از موضوعات زیر مقالہ ای بزبان فارسی بنویسید۔

- الف۔ مقام و مرتبہ اقبال در بین شاعران ایران۔
ب۔ شعر و سخن امیر خسرو۔
ج۔ شعر و مقام ادبی میرزا غالب۔

پرسش های زیر را جواب مختصر مرقوم فرمایید۔

- ۱۔ اسم قدیم ترین لغت چیست و نویسنده کیست؟
- ۲۔ مؤلف کلیل و دمنہ چیست و کجا ام زبان است؟
- ۳۔ قابوس نامہ چند باب دارد؟
- ۴۔ اسم کتاب معروف فرید الدین رانا نامہ بیریہ۔
- ۵۔ بیشتر کتابهای پہلوی در بارہ تعلیمات کدام مذہب است۔
- ۶۔ در ضربات ابوالواس شعر فارسی کیست؟
- ۷۔ اسم آن کتاب معروف چیست کہ از سلسلہ کتب پہلوی ترجمہ شد؟
- ۸۔ وندتھیر کہ نام کتاب است؟
- ۹۔ نخستین دیوان در ادبیات فارسی از کیست؟
- ۱۰۔ در عہد اشکانی و ساسانی زبان رکی ایران چه بود؟
- ۱۱۔ بنیان گذار مذہب آتش پرست کیست؟
- ۱۲۔ فارسی میانه کدام زبان را گویند؟
- ۱۳۔ غلیل اللہ ظیلی از کدام کشور است؟
- ۱۴۔ کتاب مقدس آتش پرستان کدام است؟
- ۱۵۔ غلیل اللہ ظیلی از کدام کشور است؟
- ۱۶۔ غالب در شعر فارسی پیرو کدام یکی بوده است؟
- ۱۷۔ نویسنده 'فصوص الحکم' کیست؟
- ۱۸۔ اقبال پیام مشرق را از کدام شاعر آلمانی اثر گرفته نوشت؟
- ۱۹۔ امیر خسرو چند دیوان غزلیات دارد؟ نام بیریہ۔
- ۲۰۔ در جواب گلستان سعدی، مولانا جلالی کتابی نوشت اسم آن کتاب چیست؟
